

ARANY TROMBITA.

(Melléklet a „Népzaszlója“ 51-ik számához.)

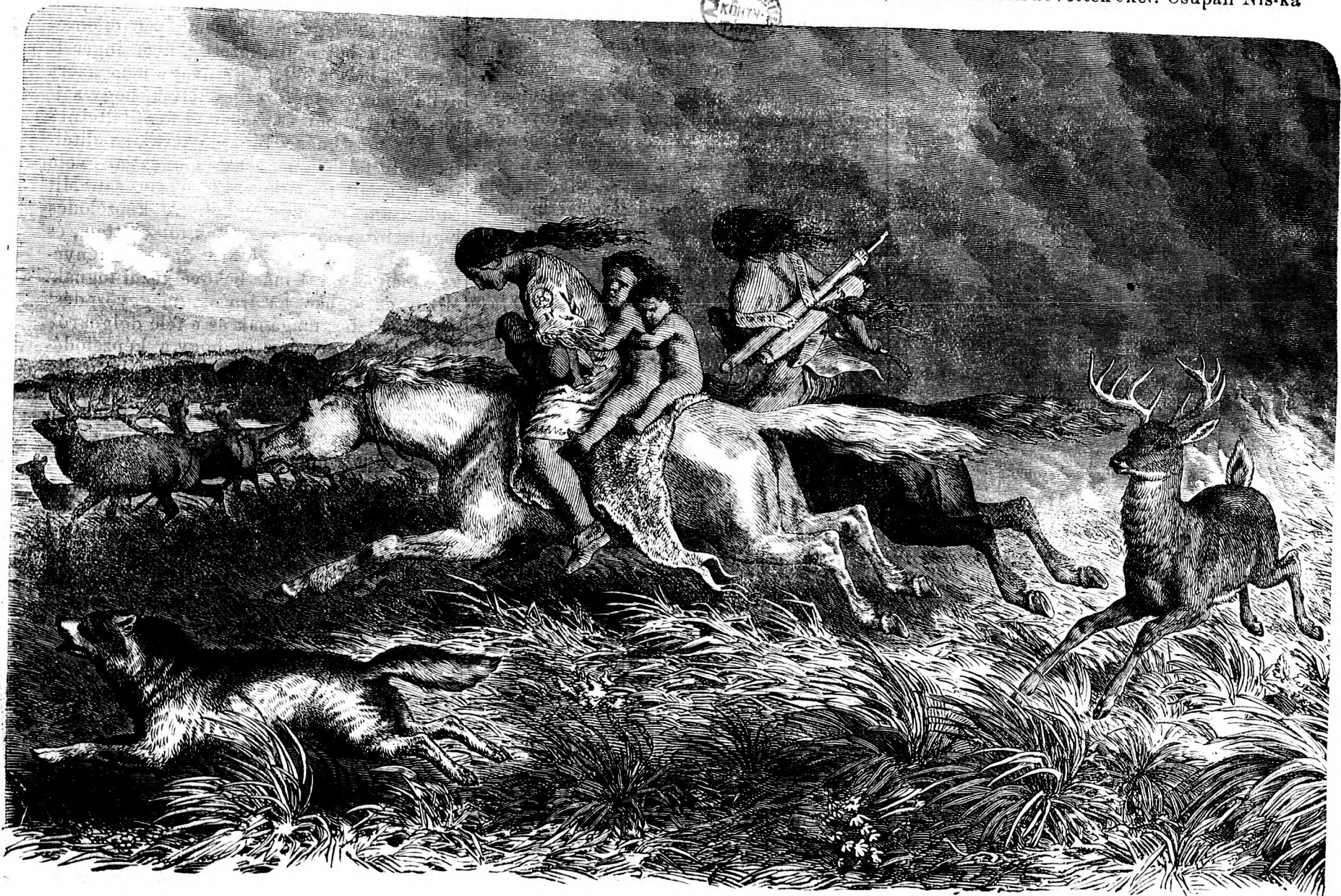
Mezőégés Amerikában.

Amerika őslakói, az indiánok, nyár derekán, de még inkább ősszel gyakran fel szokták gyujtani nagy terjedelmű, az emberi magasságot is meghaladó, sűrű füvel benőtt mezőket, leginkább azért, hogy a felmagzott, s az égető napsugaraktól elperzselt fü helyett, lovaik számára még a tél beállta előtt friss fűvet nyerhesenek. De más okokból is támadhat ily mezőégés, névszerint, midőn az ellenséges törzsek egymáson boszut akarnak állani; vagy midőn a vadászok tűz által akarják a vadakat a magas fűből kiugrasztani; vagy

elő alábbi képünk, melynek magyarázatául szolgáljon egy utazó következő előadása:

Mintegy négy éve lehet, hogy egy omaha társaság a „pillangók forrásához“ vadászni ment. A siouxok is szoktak e tájon vadászni, miért is az omaháknak, kikkel ellenségeskedésben éltek, folytonos éberségre volt szükségök, nehogy a siouxok rossz akaratának áldozatul essenek. A társaság, melyhez Nis-ka is tartózott, gazdag zsákmányt nyert a vadászaton; az elejtett bivalyok bőreit visszaindulások előtt nyersen kicserezték és megszáritották, hogy lovaik terhén ezáltal is könnyítsenek; s ezen

lépven, arról is tüstént meggyőződtek, hogy menekvésre csupán minden holmijok hátrahagyásával gondolhatnak. Az egész nyugati láthatár lángban állt, s tanyájokhoz alig volt már a tűz 100 rőfnyire. Szerencsétlenségökre, tanyájok körül magas, igen nedvveljes fű volt, s e miatt gyorsan ellentüzet sem lehetett gyujtani; míg a másik részről erős szél szította a tüzet, s a magával hozott hőséggel a zöld fűvet a lángok útjában megszáritotta. Egy pillanat sem volt vesztetni való; a nők a legközelebbi lovakra vetették magukat, s gyermekeiket a férfiak feladogatták nekik, kik a legközelebbi pillanatban szintén követték őket. Csupán Nis-ka

Mezőégés Amerikában.

végre támadhat ily égés véletlenségből is. De bármi legyen is az ok, a mezőégés mindig veszélyessé válhatik az emberekre nézve; mert a lángok a száraz fűben feltarthatlanul, s ha hozzá még szél is járul, hihetlen sebességgel harapóznak előre; jaj annak, ki ilyenkor a vész helyéről gyors lovon menekülni nem tud! A vérszomjas farkasnak, menekvése közben eszébe sem jut, a lovat vagy szarvast megrohanni, s viszont ezeknek sem jut eszébe, amattól félni; a közös veszély jó barátokká teszi őket, legalább azon időre, míg magukat fenyegetve látják. Ily menekvés jelenetet tüntet

egész idő alatt a messze barangoló vadászok legcsekélyebb gyanus nyomot sem fedeztek föl. Azon meggyőződésben, hogy ellenségeik, a siouxok, távol vannak tőlük, felhagytak szokott éberségök és elővigyázatukkal, s indulások előtti este minden gond nélkül hajtották fejüket nyugalomra. Az éj első órái háborítlanul teltek el. Egyszer csak erős zaj riasztá fel őket, melyet a sátraik közelében csövekekhez kötött, köteleiket vadul ránczígáló lovak támasztottak. Mielőtt szemüket felnyitották, a sátraikba szolgáló világosságból azonnal megtudták, hogy minő veszély fenyegeti őket; szabadba

marad hátra, kinek lova, azalatt, míg kis testvérei megmentésével foglalkozott, köteleit elszakasztván, néhány, épen arra rohanó bivalylyal együtt, bőszerűen tova száguldott. Így utolsó s egyetlen menekvés eszközétől is megfosztatván Nis-ka, vajjon mit cselekedett? Kétségbeesésében egy bivalybőrt ragadott fel, s abba magát belégöngyölve, a lángoknak rohant. Sikertült ugyan a tűzből élve menekülnie, de egész teste rakva lön égési sebekből. Biztos helyre érven, kimerülten a földre rogyott, s várta halálát. Társai ezalatt villámsebes lovaikon szerencsésen megmenekedtek. A mezőt a

siouxok gyujtották fel boszúból, kik csak néhányan lévén, nem merték az omahák sokkal nagyobb társaságát megtámadni. Másnap reggel visszatértek vadásztanyá-jokra, mely minden vagyonukkal együtt a tűznek áldozatul esett. A szegény Nis-kát távolabb egy forrás közelében találták, a halállal küzdve. Az omahák igen ügyesek az égési sebek gyógyításában; Nis-ka sebeit is rokonai csakhamar behegessették, s mindnyájan visszatértek falujokba.

Néhány szó a betűszedésről.

Az olvasni szerető közönség közül sokan alig sejtik, hogy azon soroknak, melyeken szemök könnyedén végig fut, csak nyomdai előállítására mennyi és minő munkába kerül: azért azt pár sorban ismertetni nem lesz érdektelen.

A kéziratnak a nyomdába érkezése után a „szedő“, mint képünk mutatja, a betűszekrény elé áll, s míg szemé az elébe

Szedő a betűszekrény előtt.

tűzött iraton függ, jobbjá büvészi gyosasággal emel betűt betű után előbb szeméhez, innen a balkezében tartott kis vaslemezre, mely rendszeren tíz sort fogad magába. A mint ez „szedés“-sel megtelik, a tetejére illesztett vaslinea segítségével, biztos kézzel emeli ki a „hajóra“, mely egy hosszukás, s körülszegélyezett deszkából áll.

Ha ez is megtelt, a szedést madzaggal körülkötik, műnyelven „kikötik“. Egy kézi henger segítségével nyomdafestékekkel vonják be, papírt illesztnek reá, ezt kefével gyengén hozzá verik, s kész a „kefelevonat“, melyen a szedés olvasható.

A „javítók“ kijegyzi a benne előforduló hibákat, melyek között nem egy mulattató is fordul elő; a szedő egy ár segítségével kivieszi az oda nem tartozó betűket, a szükségeseket rakván helyökbe. Ez a szedők leghálátlanabb, legunalmasabb munkája.

Lapok készítésénél a „hasábok“ kijavítása után a „fűszedő“ soronkint rendbe rakja a szedést, mit „tördelés“-nek neveznek, s az „oldalok“ (kolumnák) összeállítását után, az egész szedést ékekkkel egy erős vaske- rekbe szoritják, s a nyomógépbe csak tisztára mosva „emelik be.“

Szorgalmas szedő, folytonos munka mellett, egy nap tizezer betűt is képes kiszedni, s így a nagy Guttenberg remek találmánya, a szellemi haladás előmozdítása mellett, nemzetgazdászati szempontból is

fontos, a mennyiben ezer meg ezer embernek nyújt illendő ételmezt és foglalkozást.

A betűszedés haladása különböző gépek összeállítását tette szükségessé. Egyike ezeknek a „simitó-gép.“ Tiszta nyomás ugyanis csak félnedves papírra várható, a mi pedig rendszeren göröngyös. Azért, különösen a képek finomsága tekintetéből, nyomás előtt az ily félig nedvesített papírt ivenkint a simító-gép két vékony horgany lemeze közé teszik, melyekre két mozgó henger oly hatalmas nyomást gyakorol, hogy alólok a bennlevő iv mindkét lapja tükörsimán kerül ki, s így mind a betűket, mind a képeket finomau, tisztán s élénken visszaadni képes.

Az így elkészített papír azután sajtó alá kerül, mi háromféle létezik, u. m. kézi-, gőz- és gyorsajtó. Lapunk kiadójának nyomdájában csupa gőz-sajtók működnek.

Milyen az a sajtó-fogság?

Igaz történet.

Kóstitólól azoknak, a kiknek tetszik.

Irtó Tóvölgyi Titusz.

(Folytatás.)

Elmondván pedig e fölötti véleményemet, folytatom a dolog történetét tovább:

Ily lelkiállapotban, és ily körülmények közt folytak be tehát az első napok, s persze hogy egyedüli társam és vigasztalóm, Popovics volt, kinek gondolkozási módora, a mi az elvet és népszabadságot illeti, az enyémmel tökéletesen megegyezett.

Alig pihentem ki magamat a czáfalok okozta ezen hatás alul, midőn egyszer csak átjön hozzánk a fegyházból Török Kálmán úr, a honn nem lévő igazgató helyettese, és hoz egy idéző iratot, a pesti sajtóügyi vizsgáló bíró elé, ki fölszólítja az igazgatóságot, hogy engemet, mint ki a sajtótörvények ellen újabban ismét vétséget követtem el, ekkor és ekkor, a vizsgáló bíró elébe, Pestre bekísértessen.

Hogy e meghívás nem birt a kellemetes meglepetés természetével, azt elgondolhatja mindenki. Egy olyat, ki sajtóvétségért már fogva van, tehát másik új vétségért ismét megidéztetni, és kilátást nyújtani neki arra, hogy fogságának ideje talán még egyszer annyival meghosszabbítva lesz, — valami gyönyörteljes érzést nem idézhet elő.

Persze, hogy első dolgom most is az volt: bemenni Popovicshoz, és elmondani neki az új újságot.

— Ezt gondoltam, — válaszolá ő. — Azon urak, kiknek neve a fölhívás alatt áll, nagy részben oda nyilatkoztak, hogy a fölhívást nem olvasták, annál kevésbbé irták, sőt nevüket sem irták alá. Ha tehát ez így állna, akkor ön csaló volna, s mert szélsőbaloldalinak csalónak lenni nem szabad, lévén ez egyedül jobboldali privilegium, — tehát a királyi ügyész rá akarja önre tenni a kezét; ehez pedig az első lépés: hogy az aláíró urakat kihallgassák, és constatálják, hogy az aláírások tehát csakugyan hamisítva voltak. — Önt aztán kihallgatják, hogy hát ki irta a fölhívást; s ha ön azt fogja mondani, hogy ön irta, akkor önt fenyítő kereset alá fogják.

A vér megdermedett ereimben.

— Na de hiszen mondtam már én önnek, — válaszolám, és pedig hihetőleg remegő hangon, — hogy azon aláírások azon urak hírével, tudtával és beleegyezésével történtek.

— Csak hogy azon urak a lapokban mást állítottak, s képzelheti ön ama lázas örömet, mely az államügyészséget ezek olvasása után elfogta, hogy t. i. önbe, ki nehezen kedves egyén előttük, bele köthessenek, s becsületét a közvélemény előtt elgázolhassák. Most persze, hogy minden attól függ, mit fognak ezen urak vallani.

Oh mennyire érzem ismét a fogságnak rettenetességét. Ha szabad vagyok, és elmegyek ezen aláírókhoz, megkérdezni őket: hogy mit akarnak hát tenni? felakarják-e áldoztatni becsületemet néhány jobboldali lap támadásának kedvéért akkor, mikor beleegyezésüket csakugyan megadták az aláíráshoz? — tehát nagyon természetes, miként azok azt válaszolták volna, hogy: ilyesmit, hogy képzelhetek fölök. Menjek haza és ne gondoljak vele, majd elmondják nekem bíró uram előtt a magukét. És ezzel vége lett volna nyugtalanságomnak, s folytattam volna munkáimat egészen csendes vérkeringéssel. Ámde most, becsukva, és azon nyilatkozatok után, melyek a lapokban megjelentek. — Hát mit tudhattam én, hogy egyik vagy másik nem épen ellenséges indulatból nyilatkozott-e, nem ingerelték-e föl mások ellenem? avagy nem azért nyilatkozott-e, mert ráijesztettek, hogy sajtópört fog kapni, és szépen el fog itéltetni? — s ha most már a bíró elé kerül, az elítéltetéstől félelem nem azt mondatja-e vele ismét, a mit nyilatkozott? — sat. sat. Mit tudhattam én mindezeket. A képződés legijesztőbb rémei merültek föl előttem, és saját fejemből akartam kiszedni azon tényeket, melyek most már bekövetkezni fognak. Mikor az ember határozott meggyőződést nem szerezhet magának az e féle dolgokról, hát nagyon természetes, hogy a képződés segélyhez folyamodik, az ily segély pedig irtóztató szokott lenni, és az őrzöngés szirtjéhez csapdossa az agyvelőt, rendszeren nagyobbak és ijesztőbbnek festvén az állapotot, mint a minő.

Mondhatom is, hogy én magamon kívül valék. A fogház kertjébe mentem, hogy a hideg téli lég ellensúlyozza némileg a forróságot, melyet felkorhácsolt vérem agyamba hajta, s hogy találjak magamnak mégis némi irányt a gondolkozásban, nehogy megzavarodjam.

Fenyítő kereset alá jutni! — Ez a gondolat kiirhatlanul borzasztó vala, — nekem, kinek semmim sincs a becsületen kívül. S ime most ezt látván kinpadra állítatni, máris érezvén a kínzás minden nemét, a mi rajta elkövetettni fog. — S aztán ha elítélnének, (a mi a politikai pártoskodás, és az igazságszolgáltatás mai állapotában, csak akarniok kell, tehát megtörténhetik,) s oda, a másik fogházba, az erkölcsi romlottak közé bezárnak, reám adják a fegyenez ruhát... hah! — nem mertem tovább gondolkozni. — Befutottam Popovicshoz: — Uram, beszéljen valamit, mert megőrülök!

(Folytatása következik.)

A j a n l a t.

Azt hallottam a malomba,
Hogy a pénzminisztériomban
Megüresedett a hely,
Nem akad ki lépjen fel.

Mig van a tárczába téve,
Jut is marad is belőle.
Addig akad gondnoka,
Vetélkednek is rajta.

De ha nagy a rombnak árja,
Nincsen! ki álljon a gátra.
Nincsenek vállalkozók,
Ha üres a pénzfólk.

Sajnos hogy e Magyarhonba
Csak egy ember termett olyan,
Ki nem félt a nincsentől,
Teremtett a semmiből. —

Mindent a mire szükség volt,
Pénzt, kardot, puskát és ágyut;
És a mostani urak,
Pénzt teremni se tudnak.

És a hol amaz megfordult,
Mindenütt dicsőség honolt,
Ezeknek díszsége
A deficit megszerzése.

No de uraim még eztet
Mind kiheveri a nemzet,
Közmondás a magyarnál:
Több is veszett Mohácsnál.

Csak hogy a bajt helyre hozni,
Pénzügyörnek kinevezni,
Mint hogy embert nem kaptok,
Hijjátok meg Kossuthot.

Egy fatusi honpolgár.

Idegen műszavak.

(Folytatás.)

Comportálni, megegyezni.
Compositio, szerkesztés, kidolgozás.
Compositum, összerakott, keverékből álló.
Compost, trágya föld, föld és hulladék keverék, mely összeérve trágyát képez. Többnyire rétek trágyázására használatik.
Compote, (kompot) befőtt gyümölcs.
Comprehensio, felfogási erő, valamit felfogni, megérteni.
Compresz, sűrűn, egymáshoz szorítva.
Compressio, összenyomás, légsűrítés nyomás által.
Comprobatio, helyeslés.
Compromisz, ügyes-bajos dolgoknak önválasztotta bíróság általi elintézése, compromissionalis bíróság.
Compromittálni, gyanusítani, lealázni, becsületet sérteni, rágalmozni; valakit mint büntársat vádolni, önnön magát gyanuba hozni.
Comptabilitás, számadási kötelezettség, kiszámíthatóság.
Comptant, (kontan) készpénzeli fizetés.
Comtoir, (kontoár) iroda, üzletszoba.
Compulsorium, kényszerlevél.
Computabel, kiszámítható.
Computatio, költségvetés, kiszámítás.
Comte, (kont) gróf.
Comtesse (kontesz) grófnő.

Con.

Con amore, szeretettel, szívesen.
Concedálni, megengedni, beleegyezni.
Concentratio, összpontosítás.
Concentrálni, összpontosítani.
Conceptus, írásban valamit föltenni.
Conceptio, elfogadás, leendő vagyon.

Concert, összhangzás, több hangszerrel való összejátszás. Hangverseny.
Concertálni, versenyezni.
Concessio, engedély, előnyben részesítés.
Concessionálni, engedélyezni, valakit előnyben részesíteni.
Concilium, gyűlés, tanácskozás.
Concinnítás, helyes, jólhangzó eladás a beszédben, vagy szónoklatban.
Concionator, hitszónok.
Concipiálni, valamit írásban feltenni, fogalmazni.
Concipista, fogalmazó.
Concitatio, felingerlés.
Conclave, zárt választó terem, pápát választó bibornoki gyülekezet.
Concludálni, zárni, elzárni.
Conclusio, következtetés, zárbeszéd, bezárás.
Conclusive, következtetve, bezárva.
Conclusum, bezárás, befejezés, határozat hozatal.
Concordatum, egyezés, egyezésre lépés.
Concordia, egyetértés, kiegyezés.
Concordálni, egyezésre lépni, összetalálkozni.
Concrét, egyesített, bekebelezett, valósított.
Concret fogalom, mely a tárgy tulajdonságával megegyez. Tiszta fogalom.
Concretio, összenövés bekebelezés, sűrítés.
Concubinát, vad házasság, balkézről.
Concubina, ágyas.
Concurrens, pályázó, versenytárs.
Concurrenzia, versengés, pályázás, fogalom.
Concurrálni, pályázni.
Concursus, a fizetéseptelenség nyilvánítása. A hitelezőknek összejövetele, hogy az adós vagyonát egymásközt feloszassák.
Concussio, megrázkodás, kisajtolás.
Condebitor, büntárs.
Condemnatio, elítélés száműzés.
Condescendenzia, leereszkedés, engedékenység, leszarmazás.
Condescendálni, engedénykedni, leszarmazni.
Condictio, ígélet, hozzászólás.
Conditio, föltétel, állapot, szolgálat, állás.
Condicionálni, szolgálni, feltételezni.
Conditior, cukrász.
Condolenzia, részvét-nyilvánítás.
Condominium, közös uradalom, közös vagyon.
Condonatio, elengedni, ajándékozni.
Conducteur, (konduktor) fölviigázó, vezető, kísérő.
Conductor, vezető, haszonbérő, bérlettulajdonos.
Canduit, magaviselet, magatartás, modor, illemtudás.
Confect, cukrosság.
Confectio, bevézés, elkészítés.
Conferenzia, tanácskozás, megbeszélés.
Conferálni, összehasonlítani, alkudni.
Confessio, elismervény, hitvallás, vallási párt.
Confessionarius, gyóntató.
Confidence, (konfidanz) vagy *konfidens*, bizalmas, (valamely titoknak bizalmas közlése,) merész.
Confiducia, óvatosan.
Confie, megbizott, meghitt.
Configuratio, alakítás, alakulás.
Confirmatio, megerősítés, beszentelés.
Confiscatio, elvevés, zár alá vevés, lefoglalás.
Confiskálni, törvényesen elvenni, lefoglalni.
Conflagratio, elégetés, tüzvész.
Conflictus, összeütközés, vita, ellenmondás.
Conflux, összefolyás, összefutás, csödület.

Confluálni, csödülni, összefolyani.
Conföderatio, szövetség.
Conformatio, egyenlő fejlődés, alakulás.
Conformitás, egyenlő alakzat, hasonlat, arány.
Confort, erősítés, segély, pártfogás.
Confortatio, erősítés.
Confortativa, erősítő gyógyszer.
Confortálni, erősíteni, vigasztalni.
Confundálni, elváltoztatni, összezavarni, zavarba hozni, megdöbenteni.
Confusus, zavar, rendtelenség, ámulás.
Confutatio, megczáfolás, meggyőzés.
Confutálni, megczáfolni.
Congestio, halmozás, tolulás, (vértolulás.)
Conglomeratio, összhalmazás.
Conglutinatio, összeragasztás, összeenyvezés, benyálkásítás, vastagítás.
Congregatio, gyűlés, szerzetesi-testvériesülés.
Congressus, összejövetel, közös tanácskozás, (uralkodók vagy, állam képviselők közt.)
Congrev rakéta, Congreve nevű angol által föltalált égető röpentyűk.
Congruálni, kiegyezni, hasonlóvá tenni.
Conjectura, sejtés, hihetőleg, alkalmasint, feltételezhető.
Conjugatio, egyesítés, összekötés.
Conjugálni, ígét hajlítani idő és személyhez alkalmazva.
Conjunctio, egyesítés, összekötés, összekötő szó.
Conjunctiv, feltételes, függő.
Conjunctura, bizonyos ügyek találkozása, összefolyása, korviszony.
Conjurat, összeesküvő.
Conjuratio, összeesküvés.
Connectálni, összekötni, csatolni.
Connexio, összeköttetés, összefüggés, ismeretség.
Connexiók, befolyásos ismeretségek, összeköttetések.
Conscribálni, kiírni, összeírni, (a katonasághoz.)
Conscriptio, kiírása a hadkötelezetteknek.
Consecutiva, egymásután következve.
Consequens, következetes.
Consequentia, következetesség.
Conservatio, fenntartás.
Conservativ, a fenntartáshoz segédkezet nyújtó.
Conservator, óvó, fenntartó.
Conservatorium, oly zeneiskola, hol a zene tehetséget tanusító ifjuság ingyen oktatást nyer.
Conserválni, megóvni, fenntartani. Jól conservált ember: ép, tartós erejű és egészségű ember.
Consessus, tanácskozási ülés, gyűlés.
Consignatio, átírás, jegyzés.
Consignálni, megjegyezni; bepecsételni. Áru cikket elszállítani.
Consilium, joggyűlés; tanácsvézés; tanács.
Consilium abeundi, magasabb iskolából való elbocsátás. (Kicsapás.)
Consistorium, papi hatóság.
Consolidatio, megerősítés, egyesítés.
Consolidálni, egyesíteni, megerősíteni, megalapítani.
Consortium, közösség, társulat, egyesület, társaság, cimboraság.
Conspetus, áttekintés, jegyzék.
Conspiratio, összeesküvés, bűnszövetség, bűntervezet.
Conspirálni, összeesküdni, bűnre szövetkezni, bűnt tervezni.
Conspiratio, lélekkel, tüzzel.
Constatálni, bebizonyítani, megerősíteni, tisztába hozni.

Constabler, tüzijátékos, törvényszolga.
Constellatio, a csillagok állása egymás iránt.
Consternatio, megijedés, zavar, megrémülés, megdöbbenés.
Constituálni, megállapítani, magát lekötölni, megerősíteni.
Constitutio, alkotmány, testitulajdonság.
Constitutus, helyettes.
Constrictio, összehuzás, korlátozás.
Constructio, építés, alkotás, összerakás, szókötés vagy rendezés.
Construálni, fölépíteni, fölállítani, a szavakat helyesen rakni össze.
Consul, ügynök, valamely államnak vagy uralkodónak meghatalmazottja, ki más államban székel, hogy ott lévő földijeinek érdekét védje.
Consulatus, konsuli rang, vagy hivatal.
Consulatio, tanácskozmány.
Consultálni, tanácskozni, tanácsra szert tenni, meggondolni.
Consultum, határozat.
Consumálni, elfogyasztani, fölhasználni.
Consummálni, összeszámítani, befejezni.
Consumtio, fölhasználás, szükséglet, elfogyasztás.
Contagio, fertőztetés, dögvész.
Contagiosus, ragadós, fertőztető.
Contagiositas, ragadós, fertőztető erő.
Contemplatio, megfigyelés, megvizsgálás.
Contentio, veszekedés.
Contentiosus, veszekedő, kötekedő.
Contestatio, bizonyítás, kétségbevonás.
Contestálni, bizonyítani, kétségbevonni.
Contextus, a beszéd összefüggése.
Contextura, összeszövés, összekötés.
Contiguitás, határosság, szomszédság, érintés.
Continens, szilárd föld (ellenkezője a szigetnek).
Contingens, köteles-rész, vétkes, adózási rész, részadás, segítség (katonaságnál).
Continuatio, folytatás, fenmaradás.
Continuall, állandó, maradandó.
Continuitás, állandóság, maradandóság, elváhatlanság.
Contra, ellen.
Contradicens, ellenfél, ellen.
Contradikálni, ellentmondani.

(Folytatása következik.)

„Huszár-vágások“*)

versekben; vagy: a magyar költészeti nyelvnek, minden más nyelv feletti utánozhatatlan fönsége**) a rimelésben; vagyis: „szelid- és vad- virágok“, a magyar költészet mezejéről.

Irta:
VAMOSSY ISTVÁN,
 184¹/₂-iki Hunyadi huszár, 1873.

Huszár-roham.

Vészként rontnak a huszárok,
 Nem gát előttük husz árok;
 Mint szine a sötét égnek,
 Arczaik haragtól égnek.

*) Közeljük e dolgokat curiosum gyanánt. Szerzők, úgy látszik, volna tehetsége, hanem e tehetségét nem annyira a költészetnek, mint a szó keresésnek szenteli. Különben ennek is meg van a maga érdeme.
 **) Ugyan ily keresett rimű verseket más nyelven is olvastunk már.

Kezökben a nehéz szablyák,
 Suhogva az ellent szabják.
 Lovukról vértajték hulla,
 S körülöttük ezer hulla
 S a ki néhány vágást kiállt,
 Rimánkodva pardont kiált,
 „Istennél a pardon! — nesze!“ — — —
 Oda vág, — és nincs több nesze

Gróf Széchenyi Ödön s a tüzoltók.

Vészharang kong, roppant tüz ég!
 Biborvörös lángtól, az ég. —
 A tüzoltó ébren vigyáz,
 S elkialtja magát: „vigyázz!“
 Jelzi távirván a tüzet,
 S rögtön vörös zászlót tüzet.
 Rohan a tüzoltó-század, — —
 Ezerért nem adsz ily százat.
 Nagy Széchenyink fija elől,
 — Ki minden tüzet olt, s elől, —
 Husz öles lajtorját támaszt,
 Ha lel a tüzfalnál támaszt.
 S másznak falakra tetőkre
 Éljen zúg nemes tettőkre.
 Kezében a gőz-fecskendő,
 Négy emeletig fecskend ő.
 Kialtás hangzik: „segítség!“
 Mindjárt elégek, — segíts ég!“
 S fent látsz öt-hat szerencsétlent,
 Kik lelnének szerencsét — lent . . .
 Várnak, — — s légzetük el-akad,
 S egy bátor tüzoltó akad,
 Ki elszántan s erős öllel,
 Egyet közlök le-ölel.
 Ó lerogy a félholt mellett, — —
 S összedől a négy emelet
 A nagy tüzrom lobog, gőzöl,
 A fojtó lég s meleg gőz öl, —
 Sűrű gomolygoban füstöl,
 S nem láthatsz embert a füsttől.
 Űvölt a szél, s tombolva zúg,
 Tüzparázsral telt minden zug.
 A vihar tüzkigyókat hány,
 Ki is — gyullad ház akár hány.
 A nép kiált, jajong rémül,
 Minden arczon iszony s rém ül;
 S elborzadva oda tekint!
 Mit tettél gazdádából, te kincs!?
 Zsugori és kincses-láda,
 Mindkettő szén . . . Ember! ládd, a
 Pokoli kincs-szomj kit éget,
 Ott hever, — és össze-égett

* * *

A tüz mindenütt elfogva, —
 Ily oltást időktől fogva,
 Az ország népe nem látott,
 Menjen Pestbudár, s lát ott.

* * *

Számtalan tüzoltó-egylet,
 A pestivel immár egy lett.
 Részetekre is jut Eljen;
 De főparancsnoktok éljen!

Huszár-vágás, vagy: hat, nyolcz, tiz-vágás.

Rémítő vágás az a hat!
 Huszár kardja velőkgig hat;

Nyolcz vágásra a damask-kard,
 Lemetszette a jobbik kart.
 Tiz vágásra sujtja agyon,
 Arasz-seb tátong az agyon.
 Sokszor egy vágás, egy halál,
 Ilyet nem láttál s nem hallál; . . .
 A vér ölnyire is szökik,
 Ki merre lát, arra szökik.
 Eszemadta gyöngy huszára!
 Azért van neki husz ára.
 A nemes ló nyerit kapál, —
 Jó huszárom, sebet kapál!
 S tapint véres homlokára, — —
 S mond: „drága e homlok ára!“
 Tiz ellen fejébe került,
 Mind kardom élére került;
 Tündér, most száguldj sebesen!
 Kedvosemhez ily sebesen;
 Ajkiról egy szót hadd halljak,
 Aztán karja közt hadd haljak.
 Érted halok, érted éltem,
 Hazámé volt egész éltem;
 Honfi-tisztemet meg-tettem,
 Sohase bántam meg tettem.
 Ez a legutolsó ataque,
 Véres érdemjegyet adtak.
 S ha feljutok majd a mennybe,
 S Péter após mondja: „menj be!“
 De ha ottan pórul járok,
 És mint huszár, gyalog járok;
 Rapporra magam jelentem,
 Atyám! ime meg-jelentem,
 S így szólok: „instálom a'ssuan,
 Inkább e helyen sirt ásson.
 De im e pompás mennyekbe,
 Gyalog valjon hogy menjek be?“
 „Jól van fiam! meglesz kérted,
 — Szól Péter — mert szépen kérted;
 Sokat megtehetek érted;
 Mert a lovaglást jól érted.
 Adok hát egy nemes fajtát,
 Arab hoz égbe ily fajt át:
 De most kérdem, mi a neved?
 Ezt tőlem rosz néven ne vedd!“
 „Nevem vitéz Berde Áron,
 Nem tagadom semmi áron.
 Apám nemes lófő-székely,
 Szülőföldem, Udvar-Székely.
 Unitárius a hitem,
 Mindig csak egy Istent hittem;
 Szenteket ajkimra vettem, sat. sat. . . .

T o m p a .

Halhatatlan költő Tompa,
 Esze, tolla, nem volt tompa;
 Kedves lelkész volt ő Hamván,
 Örök béke lengjen hamván!

A „Huszár-vágások“ című versgyűjtemény megjelenend ez év november utolján, kis 8-ad rétbén, füzve, 5—6 ivnyi terjedelemben.

Ára előfizetés utján 80 kr., bolti ára 1 frt.
 Tiz előfizetést gyűjtönek, ingyenpéldánnyal szolgálók.

Előfizetési pénz hozzám küldendő ily czim alatt:

Vámoossy Istvánnak

Utolsó posta: Nagy-Megyer.
 Csallóköz, Komárom megye. Lakszakállason.